

Výroční zpráva o implementaci Operačního programu Životní prostředí 2014 - 2020 za rok 2021

SHRNUTÍ PRO VEŘEJNOST

(čl. 50 odst. 9 nařízení (EU) č. 1303/2013)

Operační program Životní prostředí 2014–2020 (dale jen “OPŽP”) navazuje na Operační program Životní prostředí 2007–2013. Jeho hlavním cílem je ochrana a zajištění kvalitního prostředí pro život obyvatel České republiky, podpora efektivního využívání zdrojů, eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a zmírňování dopadů změny klimatu.

Řídicím orgánem je Ministerstvo životního prostředí, zprostředkujícími subjekty jsou Státní fond životního prostředí ČR pro všechny prioritní osy s výjimkou prioritní osy 4 a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR pro příjem a hodnocení žádostí v prioritní ose 4.

Celková alokace OPŽP je 2 789 613 538 EUR prostředků EU (resp. 3 281 898 284 EUR celkových způsobilých výdajů), tj. cca 72,1 mld. Kč.

OPŽP je rozdělen na šest prioritních os – pět věcných a jednu podpůrnou:

Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní je zaměřená na snížení znečištění povrchových a podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod, na zlepšení jakosti a dodávek pitné vody pro obyvatelstvo, na zajištění povodňové ochrany intravilánu a hospodaření se srážkovými vodami a na snížení rizika povodní.

Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech je zaměřená na projekty zlepšující kvalitu ovzduší a omezující emise znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na využití nových, šetrných způsobů výroby energie a zlepšení systému sledování kvality ovzduší.

Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika je zaměřená na kvalitnější nakládání s odpady, ke snížení produkce odpadů, prevenci environmentálních rizik a k odstraňování starých ekologických zátěží.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu je zaměřená na zastavení poklesu biodiverzity, ochranu ohrožených rostlin a živočichů, zajištění ekologické stability krajiny a na vznik a zachování přírodních prvků v osídlených oblastech.

Prioritní osa 5: Energetické úspory je zaměřená na zvýšení využívání obnovitelných zdrojů energie při výrobě tepla nebo elektřiny, efektivnější využívání odpadního tepla či na snížení energetické náročnosti veřejných budov.

Prioritní osa 6: Technická pomoc představuje financování podpůrných činností nezbytných pro zajištění implementace operačního programu.

Výzvy:

V roce 2021 byly vyhlášeny 4 nové výzvy, a to v rámci Prioritní osy 1 a Prioritní osy 4. Dalších 13 výzev vyhlášených v předešlých letech bylo pro příjem žádostí otevřeno i v roce 2021. Ke konci roku 2021 bylo vyhlášeno celkem 159 výzev v objemu převyšujícím celkovou alokaci OPŽP.

Finanční nástroje (dále také "IFN"):

Od roku 2017 je spuštěn finanční nástroj v rámci Specifického cíle 3.5 "Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení". Výzva č. 1/2017 IFN pro příjem žádostí byla pro příjem žádostí uzavřena dne 28. 2. 2021.

K 31. 12. 2021 získalo rozhodnutí ministra o poskytnutí podpory 12 aktivních projektů z nichž je 9 projektů v realizaci. Žádný další projekt není v procesu hodnocení ani schvalování.

Finanční pokrok:

V roce 2021 proběhla vnitřní realokace finančních prostředků, která se dotkla všech prioritních os. Celková alokace programu se však nezměnila.

K 31. 12. 2021 bylo od začátku programového období zaregistrováno 15 375 žádostí o podporu ve výši cca 6,7 mld. EUR celkových způsobilých výdajů. Nejvíce žádostí o podporu bylo od začátku programového období předloženo do Specifického cíle 5.1 "Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie", a to 3 808 žádostí.

Řídící orgán ke dni 31. 12. 2021 schválil 9 626 žádostí o podporu v celkovém finančním objemu 3,8 mld. EUR celkových způsobilých výdajů (vč. IFN) a dalších 638 žádostí o podporu ve výši 383,7 mil. EUR celkových způsobilých výdajů tvořilo náhradní projekty v tzv. zásobníku projektů.

Od začátku programového období byl vydán právní akt u 9 470 projektů v celkovém objemu 3,5 mld. EUR CZV, přičemž v první polovině roku 2018 byla vydána Registrace akce a rozhodnutí o poskytnutí dotace na IFN SC 3.5. Do konce roku 2021 tak bylo z pohledu právních aktů zazávacováno 108 % alokace program.

Pravidlo N+3 pro rok 2021 bylo za OPŽP splněno již v roce 2020. V roce 2021 bylo v předstihu splněno i pravidlo N+3 pro rok 2022.

Ke dni 31. 12. 2021 byly Evropské komisi předloženy průběžné žádosti o platby ve výši cca 1,974 mld. EUR.

Komunikace:

Primárním zdrojem informací pro potenciální žadatele a příjemce dotace (tj. hlavní cílovou skupinu komunikace OPŽP) byly webové stránky programu www.opzp.cz, Zelená linka 800 260 500 a časopis Priorita. Komunikace OPŽP v roce 2021 byla nadále ovlivněna pandemií virové choroby covid-19, i přes to se OPŽP zapojil v červnu a září 2021 do Dnů otevřených dveří na projektech Neratov a Ekofarma Malonty, které byly pořádány MMR-NOK a zaznamenaly bohatou účast veřejnosti, především rodin s dětmi. Festival Ekofilm se již tradičně uskutečnil v Brně ve dnech 21. až 23. října 2021. V rámci jeho programu pořádali zástupci OPŽP kvízy pro školy a soutěže pro rodiny s dětmi zaměřené na předcházení vzniku odpadu a třídění. Na přelomu srpna a září proběhla v médiích kampaň na kotlíkové dotace. Spotová část kampaně byla umístěna na nejsilnější televizní skupině Nova a překročila všechny plánované parametry (objem, zásah i zacílení). TV kampaň byla doplněna printovou kampaní zařazenou v denících, suplementech deníků, společenských časopisech a časopisech zaměřených na bydlení. Televizní vysílání má v České republice nejširší zásah na cílovou skupinu široké veřejnosti. Proto byl zařazen sponzorský vzkaz OPŽP ke dvouminutovým

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

popularizačně-vzdělávacím pořadům o suchu a důležitosti vody s názvem „Kapka vody“, v červenci až říjnu na programech České televize. Na sociálních sítích byly informace o OPŽP pravidelně zveřejňovány na Twitteru a na síti LinkedIn.